

"Euzko Gogoan"-n (1950-1959), Guatemala'n lenengo eta Bayona'n gero atera dan aldizkarian, olerki-sail bikaiña utzi digu, ta ortaz gaiñera euskeraz beñere landu gabeko lan gaitz eta sakonenak. Auen artean: "Kito'n Arrebarekin" mistika ta espekulazio goitarrez. Estetika, Metafisika ta antzeko gaiez Orixe'k erakutsi digu gogoeta sakon eta euskeraren jabetasuna.

Ezin aaztu ditezke "Gernika" adizkarian (Bayona, 1947 - Buenos Aires, 1953) azaldu zituan idaz-lan bikaiñak euskeraz eta erderaz.

"Orixe" izen ordeaz gaiñera "Espuru" (1) ezizena erabili zuan.

"Gizabidea" titulupean idatzi zituan artikulua egokienak etorri ta tankeraz.

Azken lanak "Karmel" ta "Olerti" aldizkarietan agertutakoak ditugu, eta Tolosa'n Lizardi'ren omenez eraturako jaian irakurri zuan itzaldia, eta saritu zioten olerkia.

Guatemala-tik etorri eta euskaltzain izendatua izan zan. Leitzan 1957 abenduaren 22-an egin zuan sarrera itzaldia EUSKERA-n irakurri diteke (1958 p. 29).

Argitaratu gabe gelditu zaizkion lanak:

"Dantza Nagusia", "Danza Prima". Euskeraz eta erderaz.

"Jainkoaren Billa". Mistika gaia. "Kito'n Arrebarekin" lanean erabili zuan antzekoa, baiña elkar-izketarik gabe.

"Euskal Izkerak". Bi zatitan. Oyarzabal M. apaiz jaunarekin batera egia.

"Salmutegia".

"Lau Ebanjelioak". Euskera xume arruntean itzuliak.

Eta abar eta abar. Bere paperak aztertutakoan lan geiago agertuko dira noski. G. b.

Tolosa, 1961 urria

A. M. L.

NAZARIO OLEAGA (1884-1961)

Bilbon jaio zan 1884 uztaillaren 28-an. Eta iri berean il 1961 abenduaren 5-ean.

Bere estudioak Deustu-ko Unibersidadean egin zituen. 1905 urtean Salamanca-ko Unibersidadean litzentziatu zan deretxoan. Arrezkero il arte lege-gizon bezela aritu da lanean Bilbon. Fama aundia zuen bere ofizioan.

Urte askotan, Bilboko lanak utzi gabe, Zeanuri-ko sekretario izan zan.

Bilboko Abogadu Kolejio Ilustrean ainbat urtean lendabiziko diputadu izan zan eta dekanorde ere egin zuen.

Zaragoza-n egin zan "Congreso Nacional de Derecho civil"-aren ondoren "Comisión de juristas para el estudio y ordenación de las instituciones de Derecho foral de Vizcaya" izendatu zan 1948 urtean eta N. Oleaga ere egin

(1) **Espuru** Orexa'n dagoan muño baten izena da eta Orixe'rentzat "Tabor" mendia bezela.

zuten sail ortakoa. Aipatu dan Zaragoza-ko biltzarrean ere parte artu zuen Bizkaiko ordezkarien artean.

Euskaltzaindiak 1919 urtean urgazle bezela artu zuen eta euskerazko lanetan ibilia da: Erizkizundirako gaiak biltzen, Azkue-ri iztegi lanetan laguntzen eta abar.

Gerra ondoren 1941 urtean Euskaltzaindia berriz piztu zanean euskaltzain izendatua izan zan eta sekretario. Il arte iraun du bere karguan.

1957 urteko EUSKERA-n ikusi ditekete R. M. Azkue-ren gorazarrean Bilbon egin zuen itzaldia.

Bizkaiko Kultura Biltzarrean ere parte artzen zuen.

Liburu bat dauka argitaratua: "Zurtasun-Gogoa". Gregorio Mujica-k egia da eta N. Oleaga-k euskeratu zuen besteren eskabidez.

Azken denborararte egin diran Bizkaiko bertsolarien txapelketetan eta bestelako biltzarretan parte artu du.

Biblioteka ugaria utzi du.

Euskaltzaindiari oso emana zan eta arek asko zor dio. G. b.

IGNAZIO LARRAMENDI (1874-1960)

Eneko Larramendi, Bera de Bidasoa-n sortua 1874 urteko maiatzaren 14-garren egunean, eta hiri horretan ila 1960-ko agorraren 10-ean.

Bere gurasoak bera bezala espartingileak izan ziren. Kontralto boz eder baten jabe zen. Madrilen egon zen Iruñeko Orfeonarekin Alfonso XIII-garren ezteietan kantatzeko eta karia hortara domiñu eder bat eman zioten. Euskal olerkari pollita zen eta liriko tankera osoko poema eta bertsu eztiak utzi dauzigu. Itxura eder bateko gizon prestua eta ona izan zen.

A. Irigaray

BERNARDO MARIA GARRO BASTERRECHEA (1891-1961)

Mundaka-n jaio zan 1891 agustuaren 22-an eta umetatik zekizkian euskera eta erdera. Bilbon il zan 1960 irailaren 14-an.

Bilboko "Escuela de Comercio"-n karrera egin ondoren emezortzi urtekin Argentina-ra joan zan eta bertan igaro zituen zazpi urteak laguntasun aundia eman zioten euskerazko izkera geienak ikasteko, ango euskaldunak, urteen buruan, euskera-nastu batean mintzatzen baitira (1).

(1) Ala aitortzen du berak Aita I. Villasante ri zuzendutako karto batean.